

מסורת הש"ס

א) ת"כ וקרא חובה פ"ה ה"ה, ב) שם אחרי פירי ה ה"ה, ג) שם פ"י ה"ד, ד) חולין ק"א. ה"כ שם ה"ז, ו) פירושין לו. סוטה ה. מכות יג: שנוטות ד. לו. ע"ז נ"א. מנחות לו: נ"ט: ספריראה ע, ירושל' כלאים פ"ה ה"א, שבב פ"ז ה"ב, יומא פ"ח ה"ג, סנהדרין פ"ז ה"ה, ו) סנהדרין ק"א, ע"ז נ"א, ו) ת"כ אחרי פ"ט ע"ז נ"א. לקמן קט., ט) ופ"י מו' סנהדרין פג: ד"ה פטע, חולין ק"א. ד"ה שפ"י.

הנהגות הב"ח

א) רש"י ד"ה ודלמא וכו' משפך הס"ד ואלו"כ מה"ד המסירה כגון המעסק: ב) שם ד"ה דשרי' וכו' לא מיקרי ולרש"י כ"ל ומיתא אליעזר בניי נמחק: ג) שם ד"ה אלא וכו' דמתן במש' כריתות הפסח וכו' מטאת הס"ד: ד) שם ד"ה למרקוליס וכו' איכה יעבדו ואפ"ה כ"ל ומיתא ואעשה כן נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אוהרה וכו' דקרבן לא בניי אוהרה. ע"ז כתיב דף קק ע"ב מוס' ד"ה מלי לאו שנוטות דף יז ע"ב מוס' ד"ה לית:

שינויי נוסחאות

א) מיתא אלא נמחק, וז"ל ולרבנן. וכן כנשי' (ש"ס: ב) כנתיב' ודני' חיתא מה שבונינן, ופ"י יפה עניינ: ג) והשרוף השרוף מטמא כו' (כ"ה ביומא, ב"ש וכו'), ובש"מ גורס השרוף והמתקסב בצדרי שריפה מטמא בגדים כו', וכפ"י הג' הנהי כן עפ"י רש"י שד"י ונ"ה דלמא שם מיתא 'השורף' (דק"ס: ד) זה המפסיע כ"ל (ש"ס: כהני'): ה) מטמאין (דפרי, וכו' בבתרא: ו) כנתיב' אכל משעשו אפר כו' (דק"ס: ז) כ"ל ר"א רבבי שמעון (בתרא: וכו' ביומא ותרשי' כ"א): ח) בחוץ חייב שחט כו' ל"ל (הגרי"ב, וכו' בבתרא: וכו' כ"ל (הגרי"ב, וכו' בבתרא: וד"ס: ט) טמאין (כ"ס:), וזמנ' טימאחו: י) כ"ל העלאה (ש"ס: יא) כ"ל יביאנו (ש"ס) וזמנ' יביאנו ונברת, וכן לקמן: יב) נ"א איבעא (בתרא: ופ"י:), כגולין נ"א איבעא, וכו'ה בתוס' ד"ה אוהרה וכלל מקומות ע"זן מתקפ"ש: יג) דאמר ר"א מנין (בתרא: וש"ס: יד) לכדרכה דנפקא ליה מאיבה יעבדו (בתרא: וש"ס: טו) ואכתי (בתרא: יז) כנתיב' וד"ו אל: יח) דצריך שיקריב כ"ל (כ"ס:), וזמנ' ר"א מנין (בתרא: וש"ס: יט) לכדרכה דנפקא ליה מאיבה יעבדו (ש"ס: כ) ופ"י כנשי' ביומא, ולפנינו עפ"י כנשי': יא) אבל פר לא מיקרי הלכך לראב"ש כו', כ"ה ככל דק"ס: היטנ'ס, ולפנינו נד' עפ"י כנשי' כנשי' ויטנ'ס היטנ' עיקר וז"ה הנוסח לפני רש"י כמו שז"א ביומא ראב"ש ואמר הפר מטמא כו', ואמר רש"י כנשי' כנשי' ויטנ'ס עדיף מנכח (דק"ס: ב) כ"ל העלן (ששכ"י) וכנשי' (בתרא: ב) כאן כנשי' העלאה: בב) י"ב ובספר ישן פי' אמר דאי לא אתא אלא אחד להו אוהרה לא לכתוב אלא ולא יזבחו, מרובתיב ולא עוד משמע דאחא לאשמועי' אוהרה אחרת (כ"ס: ב) כ"ל שנועש (ש"ס: הגרי"ב), נ"א הענין האלה שנועש ברת (כ"ס:), כנשי' מחק להלן מיתא ושל העלאה חוץ, וכן כנשי', דהא לא כתיב למעלה אלא לחמיר.

אף כאן כו': ורבנן. דמפקי ליה לקרא לטומאת גגדים ולית להו ג"ש: כינא שריף לטו. לאזיו רוח של ירושלים: (לפונה של ירושלים. שכל מעשה מטאת כנפון: אינדי הדשן. לריך שיקדים לשם דשן מוצח שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדשן מכלל דלמ"ק לא לריך:

רבי אליעזר בן יעקב היא. דלומר לא אשמועינן על ‏[ש‏ שפך אלא שיהא מקומו מדרון שיהא דשנו משתפך: **ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי**. ומודה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים ‏[ו‏ שם דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך ‏(ה‏): **השורף**. המתעסק בצרכי שריפת ‏[ו‏ כגון המסייע בשעת שריפה‏]. והאי תנא אימ ליה כרבי שמעון דלין מטמאין בגדים עד שיזנא בזה האור: **דשויה חרובא**. דהוי ניתך הכשר ואפר מיהא לא הוי. לתנא קמא מטמאין עד שיעשו אפר דלותם קרינא בזה אכל ‏[ו‏ אפר לא מיקרי ולרבי ‏(ט‏) אלעזר כרבי שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך טבול יום

השוחט. קדשים צחון והעלה ב צחון כהעלם אחד: **חייב על השחיטה וחייב על העלייה בא**. שהן שני גופי עבירה דמרייהו כמביי אשר ישחט ואשר יעלה (ויקרא י: י) **שלא העלה אלא דבר פסול**. ואין מתקבל בפנים בעיני ‏[ו‏ דכתיב ואל פתח אהל מועד לא יביאנו (שס): **כיון שהזיזו פסלו**. ואפ"ה חייב וה"ה לשוחט צחון ומעלה צחון: **הטמא שאכל כו'**. משום דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן כמרייהו ודמו הנך פלוגתא להדדי תנינהו גבי **הדדי: כיון שנגע בו טמאוו**. ואפ"ה ‏[כן‏ הדר אכיל ליה מחייב ומה לי נטמא בשר על ידו מה לי נטמא ע"י אחרים: **שאינו חייב אלא על טומאת הגוף**. כדכתיב וטומאתו עליו ונכרתה ודרשין בפ' צית שמאי (לעיל דף מג:)] **טומאת הגוף הכתוב מדבר מי טומאה פורחת ממנו: גבי' שחיטה והעלאה ב' פרשיות סמוכות זו לזו באתרי מות: אלא אוהרה מנלן**. דקא מחייבין ליה עליה מטאת שאין מטאת בזה אלא על לאו וכרת כדמנ ‏[ו‏ הפסח והמילה מלות עשה ואין חייבין עליהן מטאת במסכת כריתות (דף ב:). **למרקוליס**. אע"פ שעבודמו דרך ציוון לסקלו כזאנים וזה עובדו דרך כבוד ולא קרינא ביה איכה יעבדו ‏(י‏) ואעשה כן ואפ"ה מנין שהוא חייב: קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד‏]. דאי בב' לכדרכי אלעזר לכתוב ולא עוד את וצחיסה לשעריים והאי דכתיב ולא יזבחו לאוהרת שחטיי חוץ לתא דסמיך להאיא פרשמה: ע"כ. עד המקרא הזה דלא יזבחו כל העיני העליון שנעש ‏[ב‏ כרת על שחיטת חוץ ועל העלאת חוץ: **מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הכזום**.

משהוקם המשכן דאילו הנך דהוקדשו מעיקרא אי לא מרבי להו קרא כהדיא מסתמא

השוחט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים

השוחט והמעלה: כיון שנגע בו בימאוו. אע"ג דמסכתא לה כשמתב לו חצירו צבית הצליעה סתמא דמילמא

מייירי קרא אפילו צנומן למוך פיו ‏(ט‏): **אזוהרה מנלן**. פי' צקונטרס דקא מחייבי ליה עלה [מטאת]

אף כאן למזרחתה של ירושלים אלא ‏[א‏ לרבנן היבא שריף להו כדתניא היבן גשרפין לצפון ירושלים חוץ לשלש מחנות רבי יוסי הגלילי אומר "אבית הדרשן גשרפין אמר רבא מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי הגלילי ר' אליעזר בן יעקב היא דתניא י'על שפך הדרשן ישרף" ‏(שיהא שם דשן ‏(שיקדים לשם דשן‏)‏ ב' ר' אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך אמר ליה אב"י דילמא במקומו משופך פליגי תנו רבנן ‏(השורף ‏[ב‏ מטמא בגדים‏ בלא המציית את האור מטמא בגדים ולא המסדר את המערבה מטמא בגדים ואזיהו השרוף ‏[ו‏ המסייע בשעת שריפה יכול אף משנעשו אפר מטמא ‏[ו‏ בגדים תלמוד לומר אותם אותם מטמאין בגדים רבי ‏[ו‏ שמעון אומר אותם מטמאין בגדים ניתך הכשר אין מטמאין בגדים מאי בינייהו אמר רבא איכא בינייהו דשויהי חרובא:

הדרן עלך טבול יום

השוחט יוהמעלה בחון ‏(א‏ חייב על השחיטה וחייב על העלאה רבי יוסי הגלילי אומר ישחט בפנים והעלה בחון ‏[ו‏ שחט בחוץ והעלה בחון פטור שלא העלה אלא דבר פסול אמרו לו אף השוחט בפנים ומעלה בחון כיון שהוציאו פסלו ‏(הטמא שאכל בין קדש טמא בין קדש טהור ‏[חייב רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חייב וטמא שאכל טמא פטור שלא אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל את הטהור כיון שנגע בו טמאוו‏]‏ וטהור שאכל טמא יפטור שאינו חייב אלא על טומאת הגוף: **גבי' בשלמא העלה ‏[ו‏ כתיב עונש וכתוב אוהרה עונש דכתיב ‏[ו‏אל פתח אהל מועד לא הביאו ‏[א‏ אוהרה דכתיב ‏[השמר לך פן תעלה עולותיך וכו‏ הא ‏(ד"א‏ ר' אבין א"ר אליעזר ‏[ב‏ כל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא לא תעשה אלא שחיטה בשלמא עונש דכתיב ‏[ו‏אל פתח אהל מועד לא הביאו אלא אוהרה מנלן אמר קרא ‏[ו‏לא יזבחו עוד האי מיבעי ליה לכדר"א ‏(דאמר ‏[ו‏ מנין לזובח בהמה למרקולים שהוא חייב דכתיב ולא יזבחו עוד את וצחיסה אם אינו ענין לכדרכה ‏[ו‏ דכתיב ‏[איכה יעבדו תנהו ענין לשלא כדרכה אמר רבה קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד אכתי ‏[טו‏ מיבעי ליה לכדתניא ‏[עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות והקריבן בשעת איסור הבמות**

דף סג.) דלמר אצ"י שלם אחת לכדרכה ואחת לשלא שהרי

קו.

עג א מ"י פ"ו מהלכות מעשה הקרנות הלכה ד:
עד בג מ"י פ"ה מהל' פרה אלומה הלכה ד:
א ד ה מ"י פ"ח מהל' מעשה הקרנות הלכה ה:
ב ו מ"י פ"ח מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יג:
ג ז מ"י שם הלכה יז:
ד ח מ"י פ"ג מהלכות ע"ז הלכה ג:

תורה אור השלם

- והוציא את כל הפר אל מוה"ץ למזבח אל מקום סהור אל שפר הדרשן ושרף אותו על עצים כאשר על שפר הדרשן ישרף. ויקרא ד, יב
- והשרף אתם ירכס בגדיך ורחץ את בשרו בקנים ואחריו כן יבוא אל המזבח: ויקרא טז, כח
- ואלקים תאמר איש איש מבית ישראל וזמן דבר אשר יגור בתוכה אשר ישלח עולה או זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אותו לזיחה וזכרת האיש יהוא מטעויו: ויקרא יז, ח-ט
- השמר לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה: דברים יב, יג
- איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במזבחה או אשר ישחט מוה"ץ למזבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאו להקריב קרבן לזיחה לפני משכן יזוהר דם יחשב לאיש יהוא דם שפר וזכרת האיש יהוא מקרב עמו: ויקרא יז, ג-ד
- ואל קרבנו עוד את וזחידיהם לשעריהם אשר הם וזים אחריהם חתם עולם תזוהר זאת לדום לדרתם:

- ויקרא יז, ז
- השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי השקדם מפניך ופן תירש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים ואלהא את אלהיהם ואעשה כן גם אני: דברים יב, ל

מוסר רש"י

דשריא חרובא. לרבי אלעזר כרבי שמעון שויה חרובא לא מטמא דלא פר מיקרי (יומא טו:) הטמא שאכל כו' חייב. מטאת. שהולא קדשים צנומאח הגוף וזונו כרת. כדכתיב (ויקרא ו) והנפש אשר תאכל בשר וגו': כיון שנגע בו טמאוו. קודם שאלכלנו ואפ"ה חייביה קרא (וחו"ו קט.) שאינו חייב אלא על טומאת הגוף. וטומאתו עליו וכו' זהו טומאת הגוף ואהא קראי קאי והנפש אשר תאכל מוצח השלמים אשר לה' וטומאתו עליו, יכול טומאת הכשר דנימא דהאי עליו אכבר קאי וימאח דטהור שאלל את הטמא חייב ת"ל וטומאתו עליו משמע שעדיין היא עליו ביטולן לטהר הכתוב מדבר, וזהו הגוף שטומאה פורחת ממנו על ידי טעילה (דערי' טג) מנין לזובח בהמה. שהיא עובדת כבוד: למרקוליס. שעבודתה ציוון, וזהו הדין לפטור (טוהדרי' טז). א: אף על פי שאין עובדתו מוכיחה לכדרכה. לעבודת סוככים שעבודתה מוכיחה דהא נפקא לן מאיכה יעבדו: עד כאן. האי ולא יזבחו כפרשת שחטיי חוץ כתיב כו' (ע"ז נג):

שיטה מקובצת

אבית הדרשן הן גשרפין. עיין כנספסופ ופרט דף ע"ב ע"ב: